

به نام خدا		
امتحان درس تاریخ (۱)؛ دهم انسانی		
۰/۵	۱	(د) تپه چغا گلان
۰/۵	۲	(ب) آمن هوتپ چهارم
۰/۵	۳	(د) مصر
۰/۵	۴	(د) هنری راولینسون
۰/۵	۵	(ج) هخامنشی- کوروش بزرگ
۰/۵	۶	پس از مرگ اسکند مقدونی، یکی از فرماندهان هندی به نام آشوکا (چندراگوپتا)، بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. وی با مطیع کردن شماری از حاکمان جنوب (شمال) هند، سلسله موریای بنیان گذاشت. حکومت موریای، در دوره چندرا گوپتا (آشوکا)، به اوج قدرت رسید. با ضعیف شدن سلسله موریای، حکومت دیگری به نام شودراها (گوپتا) بر سرکار آمد.
۱	۷	۱. دور از دسترس هستند و قابل مشاهده نیستند. ۲. تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند.
۱	۸	۱. در تاریخ نگاری سنتی بیشتر به حوادث سیاسی و نظامی پرداخته می شود اما در تاریخ نگاری جدید ابعاد مختلف حیات انسانی مانند فرهنگ، اقتصاد، هنر و پرداخته می شود. ۲. در تاریخنگاری سنتی کمتر به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی پرداخته می شد اما در تاریخنگاری جدید، زمینه ها، علل و نتایج و آثار رویدادها بررسی می شود. (نیز نک: کتاب درسی، ص ۵)
۱	۹	در دوره ساسانی از گاه شماری اوستایی که گاه شماری دینی زرتشتیان بود استفاده می شد. یک سال ۱۲ ماه سی روزه داشت. پنج روز موسوم به اندرگاه را به ماه دوازدهم می افزودند. هر ۱۲۰ سال، یک ماه به سال می افزودند. مبدأ گاهشماری، جلوس پادشاهان بود. در این گاه شماری اسامی ماه ها و روزهای هر ماه با نام های ایزدان و فرشتگان نام گذاری شده بود.
۱	۱۰	جغرافیای تاریخی دانشی است که به مطالعه مناطق و سرزمین های مختلف در گذشته می پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی (مانند شکل گیری تمدن هاف مهاجرتها، پیروها و شکست ها، برپایی سکونت گاه ها و شهرها و ایجاد و گسترش راه ها و) مطالعه می کند.
۱	۱۱	۱. آثار باستانی و تاریخی به تمامی اشیاء، ابزارها، بناها و مکانهایی می گویند که ساخته دست بشر و محصول اندیشه او هستند. ۲. به جاهایی که باستان شناسان در آنجا آثار باستانی را مطالعه و در مواردی کشف می کنند، مکان باستانی گفته می شود.
۱	۱۲	از یک سو باستان شناسان از آثار مورخان برای شناسایی، کشف و مطالعه آثار و مکانهای باستانی بهره می برند و از سوی دیگر نتایج کاوش های باستان شناسان منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به شمار می رود. کاوش های باستان شناسان، به مورخان کمک می کند که ابعاد مختلف زندگی جوامع گذشته را بهتر بشناسند.
۱	۱۳	آنها برای کشف آثار باستانی و تاریخی به کتاب های تاریخی، سفرنامه ها و رجوع می کنند. از ابزارها و فناوری های جدید و پیشرفته مانند پهبادها، رادارها، عکس های هوایی، تصاویر ماهواره ای، روش های الکترومغناطیسی و سیستم اطلاعات جغرافیایی استفاده می کنند.
۱	۱۴	انسان های نخستین، شیوه ای از زندگی را پدید آوردند که بر دوره گردی، شکار جانوران و گردآوری دانه، میوه و ریشه گیاهان و درختان برای تأمین خوراک استوار بود. این شیوه از زندگی تا چند میلیون سال دوام

	آورد و تغییر و تکامل آن بسیار کند و محدود بود. سالیان دراز، مردان در دسته های کوچک به شکار می رفتند و زنان به جمع آوری بقایای خوردنی گیاهان و میوه درختان می پرداختند.	
۱۵	۱ حمورابی مشهورترین فرمانروای سلسله اموری، مناطق وسیعی از بین النهرین را فتح کرد. شیوه حکومتی وی مبتنی بر قدرت و اختیارات فراوان پادشاه و اطاعت کامل حاکمان ولایات از وی بود. وی مقام پادشاهی را هدیه ای از جانب خداوند به خود می دانست. بخش عمده ای از شهرت حمورابی به خاطر قانون نامه ای است که از او بر جای مانده است. این قانون نامه نخستین سند قانون گذاری جهان به شمار می رود و شامل مجموعه ای از قوانین مربوط به زراعت، آبیاری، کشتیرانی، خرید و فروش برده، ارث، ازدواج و مجازات های مربوط به جرائم و جنایت هاست.	
۱۶	۱ ژنگ (شی هوانگ تی: امپراتور اول) از فرمانروایان سلسله چه این، با پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمیندار به تفرقه و تجزیه سیاسی چین پایان داد و حکومت نیرومندی به وجود آورد. از اقدامات مهم وی می توان به موارد زیر اشاره کرد: ۱. نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی ۲. ساخت شبکه گسترده ای از جاده ها ۳. یکسان کردن مقیاس وزن ها، اندازه ها و عیار سکه ها برای رونق تجارت ۴. تکمیل ساخت دیوار بزرگ چین	
۱۷	۱ در دوران حکومت سلسله هان، تغییرات و تحولات چشمگیری در چین رخ داد. کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ پیشرفت نمایانی کرد و چینی ها دست به ابداعات و اختراعات مهمی زدند. سلسله هان با گسترش قلمرو خود در جنوب و غرب با کشورها و تمدنهای دیگر چون ایران، روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کرد. جاده ابریشم، که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می کرد، در دوره هان گشایش یافت.	
۱۸	۱ در قرن پنجم قبل از میلاد، دولت-شهرهای مختلف یونانی به دو گروه رقیب و دشمن تبدیل شده بودند که آتن بر یکی و اسپارت بر دیگری فرمان می راند. در فاصله ۴۳۱ تا ۴۰۴ قبل از میلاد، سلسله جنگ هایی میان دو رقیب رخ داد که به جنگ های پلوپونز مشهور است. حکومت هخامنشی در جریان این جنگ ها به اسپارت کمک مالی می کرد. جنگ های پلوپونزی سرانجام با پیروزی اسپارت پایان یافت.	
۱۹	۱ آتن مرکز فعالیت های فلسفی، علمی و هنری و زادگاه مردم سالاری (دموکراسی) به شمار می رفت؛ در حالی که اسپارت جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت.	
۲۰	۱ براساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت شامل چند مجلس و شماری مقام های اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنا، و عامه مردم از طریق مجمع نمایندگان در اداره امور کشور مشارکت می کردند. ریاست قوه اجرایی به دو کنسول داده می شد که از میان اعضای سنا برای یک دوره یک ساله، بدون تکرار، انتخاب می شدند و یکی از کنسول ها در میدان جنگ، نیروهای جمهوری را فرماندهی می کرد، کنسول دیگر اداره امور داخل را برعهده می گرفت. ارتش روم برای دولتمردان رومی عرصه آموزش و اثبات لیاقت نظامی بود.	
۲۱	۱ قبل از دوره جدید، مورخان ایرانی برپایه ترجمه خدای نامه های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستانهای شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در دوره باستان را می نوشتند. نوشته های این مورخان ترکیبی از تاریخ و افسانه بود. این مورخان تاریخ عصر باستان را به چهار دوره تقسیم می کردند. مطالب مربوط به سلسله های پیشدادیان و کیانیان آمیخته با افسانه های کهن بود. درباره اشکانیان مطالب بسیار کم و محدود به بعضی اسامی بود؛ ولی درباره دوره ساسانی، اطلاعات و آگاهی های تاریخی قابل توجهی وجود داشت.	
۲۲	۱ موقعیت جغرافیایی از سویی ایران را به کانون مبادلات فرهنگی، هنری و اقتصادی در جهان باستان تبدیل کرده بود و موجب شده بود ایرانیان نقش فعال و مؤثری در انتشار و گسترش فرهنگ و تمدن داشته باشند.	

	<p>از سوی دیگر کشور ما به خاطر موقعیت جغرافیایی خود در معرض مهاجرتها و هجوم های پیاپی اقوام مختلف و حمله های نظامی حکومت های خارجی قرار داشت. این مهاجرت ها و هجوم ها تأثیرات فوق العاده ای بر جنبه های مختلف زندگی ایرانیان داشت.</p>	
۱	<p>در قلمرو ایلام شهرنشینی رونق داشت. شوش در مرکز جلگه خوزستان یکی از پایتخت های ایلامی ها بود. این شهر در دوران ایلامی ها به اوج شکوفایی و رونق اقتصادی رسید و پیشه ها و صنایع مختلفی چون سفالگری، فلزکاری و بافندگی در این شهر رونق پیدا کرد. انشان(انزان) شهر دیگر ایلامی ها بود که در شرق ایلام باستان و در استان فارس امروزی قرار داشت. دیگر شهر مهم، ایلام، شهر سیمش بود که احتمالاً در جای خرم اباد کنونی قرار داشته است.</p>	۲۳